

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ortu idolorum. ca. xl.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

gigas. r. cubitoz erudit? e ab eo z accepit ab eo consiliu in qbo locis regnare cepisset. Ioni-
thbus iste futuros qsdā euent? puidit z max-
me de ortu. iij. regnoz z occasu eoz p succes-
sione. Quā etiā plane pphauit daniel. Et pdi-
xit discipulo suo nemroth: q pmi regnarēt de
cham d q belus descēdit: post de sem medi z
pse et greci: post de iaphet romani. A q redi-
ens nēroth accēsus amore dominādī sollicit-
tauit gen? suū de sem: vt imperaret alijs qua-
si pmo genit? s; noluerūt. et ideo trāsiuit ad
cham qui aduenit z regnauit iter eos i ba-
bylone: et exinde dicit? est de filijs cham Sz
si vere fuit de filijs cham tūc nulla est qstio
quare iter eos regnauerit. Hui? exemplo
cepit regnare sectan vel setram vl vram sup
filios sem: s; feneyl sustene sup filios iaphet
Narrat aut philo iudeus: vel vt alij volunt
gentilis philosophus in libro questionū su-
per genesim: q ex tribz filijs noe adhuc ipso
viuente sunt nati. xliij. millia virozuz: z. c. ex
tra mulieres et paruulos habentes tres sup
seduces quos pdictimus.

De turre babilon Ca. xxxviii.

Est obitū vero

p noe mouētes pedes suos ab oriente
z uenerūt duces in vniū in capuz
sennaar et timētes diluuiū filio nēroth vo-
lēz regnare: ceperūt edificare turrim q ptin-
geret vsq; ad celos habētes lateres p factis:
z bitumē p cemetō. Descēdit aut dñs vt vide-
ret turrim. animaduertit vt puniret: z ait ad
angelos Venite z pfundam? linguā eoz vt
nō intelligat qsq; vocē pmi sui. In hac diui-
sione nihil noui fecit de?: qz voces eedē sunt
apd oēs gētes: s; dicēdi modos z formas di-
uersis generibz diuisit. De hac turri dicit iose-
phus: qz latitudo erat ita fortissima v? ppe eā
aspiciētibz lōgitudo videret in mīn?. Dñs p
vētōs imitētes euertit turrim: et vocem
ppriā vnicuiq; partiti sūt. Propterea babilo-
niā ptigit vocari ciuitates. Babel em hebrei
pfusionem appellāt. De hac turri meminit si-
bylla dicēs. Lū oēs hoies existerēt vni? vocē
qdā turrim edificauerūt excelsam tanq; p eā
ascēsurī in celū. De campo pō sennaar i regi-
one babilonis meminit esicius dicēs. Qui
d sacerdotibz sūt erepti: iouis sacra sumētes
in sennaar babilonis venerūt: diuisiq; sunt
post bec diuersitate linguaz migratōes agēz

tes: apprehēdentes mediterranea simul z ma-
ritima. Nec ptereundum puto q moyses di-
cit regna filiū chus duos habuisse filios sa-
ba z dodan. Josephus dicit saba et iudam:
quoz iudas egyptiacam gentem hesperioz
inhabitās iudeis cognomen suum reliquit.
Qd aut dī de terra sennaar egressus est assur
intelligendū est: qz nemroth expulit euz vi a
terra illa: z turre que eius erat iure heredita-
rio. Vel intelligendū nō ē de assur filio sem.
q inuenit purpuram z vnguenta cinium vl
corporū a q chaldaea
z assyria dicta ē. s; as- Chaldea babilō: set-
sur. i. regnū assyrioz naar: idem sunt.
inde egressum est qd
tpe sarug proauī abrae factū est. Regnū qdē
babilonij habuerūt q de semie nemroth vsq;
qz ad qtrā ciltadē z vltimū cūsmidem.

Prīmū in cādēns. Ca. xxxix.

Iterum vero

erunt egyptios z assyrios tra. In
diebz sarug bel? nemrotides rex
babilonis: quia fuit alter belus rex grece in
trauit assyriam: sed parū obtinuit in ea. Duo
mortuo filius ei? ninus totā obtinuit assyriā
z ciuitatē in qua caput regni erat sītūere trij
dierum ampliauit: z a suo noīe nintuen dicit
Inde est q qdam historie dicunt regnū assy-
rioz cepisse ab antiquo belo. qd vez ē qstrum
ad initū. Alij dicūt cepisse a nino: qd vez est
etiā qstrum ad regni ampliationē. Finis vi-
cit cham: q adhuc viuebat z regnabat i bra-
ctia: alij i bracia: z dicebatur 3020 aīres inue-
toz magice artis qui z septez liberales artes
in. xliij. colūnis scri-
psit septe encis: et se Strophanes pmi
ptē latericijz s; vtrū idolatra egypti dio/
qz diluuiuz. Finis pbatuz lacedemonio
pō libros eius com rum in poetra magi-
bussit. Ab eis dez oz stri Anselmi.
ta sunt idola sic.

De ortu idolor. Caplm. xli.

Ortu belo ni

m nus i solaciū dolorū imaginē pa-
tris sibi fecit: cui tāta exhibebat
reuerentiā vt qbuslibz reis q ad eā pfugisset
parceret. Proinde hoies d regno ei? diuinos
honores imaginē ei? ceperūt impēdere. Hui-
us exēplo plurim charis suis mortuis ima-

gines dedecarunt: z sicut ab idolo belli cetera traxerunt originē: sic z ab et^o noie generale nomē idolorū. Sicut em̄ dicit^r est bel^o ab assyrijs sic z alie natiōes fm̄ idiomata lingue sue dixerūt alie bel. alie beel. alie baal: alie baalim. Imo z nomia specificauerūt alie beel: phezor. alie beelzebub dicitēs. S; tāde fert em̄ genealogie sem̄ prosequamur.

De generatiōe Sem. Caplm. XLII.

Em̄ cētum anno

rū erat qm̄ genuit arfaxat biennio post diluuiū. Repugnare huic vī def qd̄ dicitū ē sup̄ āngētesimo āno noe natū Sem. et sexcētesimo iundasse diluuiū. Ergo post diluuiū cētēnari^o erat sem: z biennio p^o cētū et duoz ānoz. S; mos ē sacre scripture sepe limites numeroz ponere paucis annis si sup̄ fuerint tacit^r: potest q̄ dicit^r q̄ sem centū annoz erat et duoz: sed duos tacuit scriptura vī noe cū genuit eū āngētoz z duoz vī duo decerant ad sexcētos cū inundauit diluuium. Vel ita legat^r lra. Sem centū ānoz erat p^o diluuiū: et erat biēnio post diluuiū qm̄ genuit arfaxat. Joseph^o aut̄ dicit Sem filio arfaxat nat^o est post annos. xij. facti diluuiū: qd̄ forte vitū scriptoris est. Arfaxat genuit sale cui i luca subdit chathan fm̄. lxx. q̄ condidit sale: q̄ heber a q̄ hebrei dicit^r sūt fm̄ iosephum. Tū augustinus dicit Herito q̄ ritur vtrū ab heber dicit^r sūt hebrei vī ab abraam q̄st abraei.

Heber genuit phalech z iecraz. Phalech hebraice diuisio eo q̄ in dieb^o et^o p̄ diuisione linguaz diuise sūt gētes z diuisio terraz facta: sed sub isto p̄cipue facta dicit^r: q̄ i isto z i filijs et^o remanere lingua antiq̄: alij quasi ab eo diuisi sūt. Phalech genuit reu vel regau: qui sarug. q̄ nachoz. q̄ thare. Thare cum esset septuaginta annoz genuit abram: nachoz z aram: z est ordo p̄posterus. Aram em̄ p̄mogenitus z abram vltim^o fuit: z forte nō genuit eos cū esse huius temporis. sed tūc cepit generare. z suis t̄pib^o eos genuit sc; p̄ diuisa t̄pa: ita q̄ tā cētū z viginti annoz erat cū genuit abram q̄ fuit vltimus. In thare terminat scda etas: habēs scdm̄ septuaginta. Bille. lxxij. ānos fm̄ methodū.

Qui inuenit i glosa sup̄ lucā. In quadaz eniteratione generatiōnis chri^o d̄ cainā re: partes p̄ quā. m. locū istum correxit.

cllādē: fm̄ hebraicaz veritatem annos. Dicitur cccij. Et tot annos dicit Josephus vsq; ad natiuitatez thare hanc etatem hebrei: sed vsq; ad natiuitatem abre extēdit hec etas. Porro arā genuit loth. z ieschā q̄ z sarat: z melcham: z mortu^o ē añ patrē suū i bur chaldeoz. Et ē nomen ciuitatis bur fm̄ iosephū: vbi z hacten^o sepultura et^o osidit. Hebrei bur ignē dicit^r inde fabulant^r q̄ chaldei in ignē p̄ quē traiecebant paruulos piecerāt abzā z arā: q̄ nolebant ignē adorare: z arā ibi expirāte. abzā dei auxiliō ē liberat^o. Tū dicit. Ego sū q̄ educi te d̄ bur chaldeoz. Thare ḡ odio habēs terram p̄pter luctū aram: nec valēs sustinere iniurias q̄ fiebant ei vt ignē coleret statuit peregrinari: et dedit nachoz melchā vxorē: abre p̄o sarat: q̄ z loth fratē vxoris in filiūz adopravit: quia sarat sterilis erat.

De egressu thare z suoz de chaldaea.

Ca. XLIII.

Gressus ē ergo

thare cū illis vt irēt i terrā chanaanā venēt^r vsq; ad arā mesopotamie ciuitatē. lxx. ponūt charrā: q̄ cū. b. aspirationē virob^oz habeat in grecū vertere nō potuerūt. ch. p̄ vtrazq; aspiratiōe posuerūt. Tū z filiū noe habā dixerūt cham. Inde est q̄ varie legit^r orcb vī chozeb. raab vī rachab. Mesopotamia p̄o a circūstentib^o aq̄s nō mē accepit. Deso em̄ medius. potamos aq̄: sicut aq̄legia dī q̄st aq̄s ligata. Et facti sūt dies thare. ccv. annoz: et mortuus est in aram.

De annis Abre post mortem patris.

Capl. XLIII.

Itit aut̄ domi

nus ad abram. Egredere d̄ tua t̄. lxxv. ānoz erat abzā cūz egredere d̄ arā. Joseph^o aut̄. Dimisitq; chaldeā cū. lxxv. ānoz eet d̄no subēte. vt migraret i chananeā. Si ḡ post mortē patris abram erat annoz. lxxv. p̄z qd̄ dicit^r q̄ thare plus q̄. lxx. annos habebat cum genuit abzā. Si em̄ in illa etate genuit abram: tūc post mortē patris erat abram. cclv. ānoz. Augustinus tū dicit p̄ recapitulationē hoc esse dictū. Ad huc em̄ viuente patre cum esset. cclv. annoz z abram. lxxv. egressus ē de aram relinque